

۶۔ سیرِ باغِ وحش

تہمید : سفرنامہ نثری ادب کی ایک صنف ہے۔ سفرنامے بڑی دلچسپی سے پڑھے جاتے ہیں۔ اس کی وجہ یہ ہے کہ سفرنامہ نگار مختلف ملکوں کی سیر کرتے ہوئے اپنی تحریر کے ذریعے ہمیں بھی اس سیر میں شامل کر لیتا ہے۔ اس طرح ہمیں نئے نئے مقامات، تہذیبوں، نئے حالات اور نئے رسم و رواج سے واقفیت ہو جاتی ہے۔ بادشاہ ایران ناصر الدین شاہ قاجار سیاحت کے لیے یورپ گئے تھے۔ اس سبق میں انھوں نے چڑیا گھر کی سیر کا حال بیان کیا ہے جس میں انھوں نے مختلف جانوروں، پرندوں، آبی جانداروں اور پودوں وغیرہ کا اس طرح ذکر کیا ہے کہ ہمیں ان کی حفاظت کی طرف رغبت پیدا ہوتی ہے جو آج کی ایک بڑی ضرورت ہے۔

آنچه اشکالی کہ در کتابها دیده بودم در باغ وحش زندہ دیدم۔ در این باغ وحش قفس های بزرگ خوب دیده شد کہ هر نوع حیوانی را در قفس علیحدہ گذاشته بودند۔ انواع طیوری کہ در عالم بهم می رسد همه در آنجا موجود بود۔ ما داخل دالان قفس های حیوانات درندہ شدیم۔ شیر یالدار افریقا بسیار عظیم الجثہ و مہیب بود۔ چشم های دریدہ خیلی مہیب، بدن خوش شکل مثل مخمل۔ دو پلنگ سیاہ ہم دیدہ شد۔ شیر مادہ ہم بود کہ چند بچہ شیر همانجا زائیدہ و بچہ هایش بزرگ شدہ بودند۔ پلنگ زیاد، یوزهای مختلف، کفتارهای عجیب الخلفت صدا های غریب می کردند۔ میمون های مختلف و دو فیل ہم بودند۔ گورخر و خرس و روباه، نھنگ و خارپشت و سنگ پشت ہم دیدہ می شود۔ انواع طوطی ها و طاؤس ها و انواع مرغ های خوش رنگ در قفسی بسیار بزرگ مشغول پرواز و بازی بودند۔ باز بہ ماہی خانہ آمدم۔ دیدم ماہی ها و حیوانات و نباتات بحری را توی حوض ها کہ روی آنها بلور و آئینہ های بزرگ است، انداختہ اند۔ از آنجا کہ ایستادہ تماشا می کردم، تہ حوض پیدا بود ماہی ها و جانورہا و نباتات بحالتِ طبعی کہ در دریا دارند، بعض خوابیدہ بعض در حرکت۔ ماہی های عجیب نوع و رنگارنگ، بزرگ و کوچک، اینجا ہمہ دیدہ می شوند۔

(ناصر الدین شاہ قاجار)

فرہنگ (Glossary)

Figures	شکل کی جمع، تصویریں	اشکال
Beasts, wild animals	جنگلی جانور	وحش
Cages	پنجرے	قفس ها
Kind	قسم	نوع
Birds	پرندے	طیور
Fringed	جس کی گردن پر بال ہوں	یالدار

Huge body	بڑے جسم والا	عظیم الجثہ
Dangerous	بھیا نک	مہیب
Leopard	تیندوا	پلنگ
Cheetah	چیتا	یوز
Hyena	لکڑ بھگا	کفتار
Odd looking	عجیب صورت / ہیئت والا	عجیب الخلقت
Monkey	بندر	میمون
Elephant	ہاتھی	فیل
Ass / donkey	گدھا	خر
Zebra, wild ass	زیرا، جنگلی گدھا	گورخر
Bear	رپچھ	خرس
Fox	لومڑی	روبہا
Alligator	مگرچھ	نہنگ
Porcupine	سہاہی، جنگلی چوہا	خار پشت
Tortoise	کچھوا	سنگ پشت
Parrot	طوطا	طوطی
Peacock	مور	طاؤس
Birds	پرندے	مرغ ہا
Fish-pond, aquarium	چھلی گھر	ماہی خانہ
Cutglass	شفاف شیشہ	بلور
To watch	دیکھنا	تماشا کردن
Little	چھوٹا	کوچک

پرسش / Exercise

۱۔ مناسب الفاظ سے ذیل کی خانہ پری کیجیے۔ Fill in the blanks with appropriate words.

- ۱۔ در این باغ وحش خوب دیدہ شد۔
- ۲۔ ما داخل دالانِ قفس های شدیم۔
- ۳۔ شیر بسیار عظیم الجثہ و مہیب بود۔
- ۴۔ دو ہم دیدہ شد۔
- ۵۔ کفتار های عجیب الخلقت می کردند۔

Complete the following activities.

۲۔ درج ذیل سرگرمیاں مکمل کیجیے۔

۱۔ اسم های طیور از درس بنویسید۔

۲۔ اسم های عجیب الخلق حیوانات را بنویسید۔

۳۔ در ماهی خانه مصنف چه دید، بنویسید۔

Match the following.

۳۔ مناسب جوڑیاں لگائیے۔

خانہ 'ب'	خانہ 'الف'
سیاہ	شیر
خوش رنگ	پلنگ
عجیب نوع	مرغ ها
عظیم الجثہ	ماهی ها

Solve the following crossword.

۴۔ درج ذیل معما حل کیجیے۔

پ			
گ			ب

Complete the following web-diagram.

۵۔ درج ذیل شبکی خاکہ مکمل کیجیے۔

	نوع حیوانی	

Write singulars/plurals.

۶۔ درج ذیل الفاظ کے واحد/جمع لکھیے۔

	نوع		حیوان		واحد
اشکال		طیور		ماهی ها	جمع

Use the following into Persian sentences.

۷۔ درج ذیل کو فارسی جملوں میں استعمال کیجیے۔

۱۔ قفس ۲۔ مہیب ۳۔ ماهی خانه ۴۔ بزرگ ۵۔ رنگارنگ

عملی کام:

اُردو یا انگریزی میں اپنے کسی سفر کی روداد کا پروجیکٹ تیار کر کے جماعت میں پیش کیجیے۔

Prepare a report of any of your journey in Urdu or English and present it in your classroom.